

SLUŽBENI GLASNIK

OPĆINE KLJUČ

Godina XXII
Broj 12

Ključ
Četvrtak, 16.11.2017. godine

Izdanje na
bosanskom jeziku

Izdavač: Općina Ključ

Odgovorni urednik: Hamdija Dučanović

Redakcioni odbor:

Suada Pudić

Hata Šabić

Amra Duranović

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-28/16
Sarajevo, 12.09.2017. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu za zaštitu prava na lokalnu samoupravu Načelnika Opštine Ključ u vezi sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, na osnovu člana IV.C.3.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, nakon sjednice Suda bez javne rasprave, održane dana 12.09.2017. godine, donio je

P R E S U D U

Utvrđuje se da je Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 23/00, 50/00, 97/13 i 89/16) povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Opštine Ključ.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona" i "Službenom glasniku Opštine Ključ".

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Načelnik Opštine Ključ (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) podnio je dana 29.11.2016. godine Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu (u daljem tekstu: zahtjev). U zahtjevu je navedeno da su odredbama čl. 24., 29., 30., 31. i 32. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: osporeni Kolektivni ugovor) Opštini Ključ, kao jedinici lokalne samouprave, povrijeđena prava na lokalnu samoupravu iz čl. 53. i 56. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", br.: 49/06 i 51/09 (u daljem tekstu: Zakon o principima lokalne samouprave) i člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

2. Stranke u postupku

Na osnovu Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, stranke u postupku u ovom predmetu su podnosilac zahtjeva i Vlada Unsko-sanskog kantona.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnosilac zahtjeva navodi da je osporeni Kolektivni ugovor zaključen između Samostalnog sindikata organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa jedne strane, i Vlade Unsko-sanskog kantona, kao poslodavca sa druge strane. Ističe da su Opštini Ključ odredbama čl. 24., 29., 30., 31. i 32. osporenog Kolektivnog ugovora povrijeđena prava na lokalnu samoupravu iz čl. 53. i 56. Zakona o principima lokalne samouprave i člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Dalje, podnosilac zahtjeva obrazlaže ustavno-pravni položaj opštine, kao jedinice lokalne samouprave, koji je definisan Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o principima lokalne samouprave, uz tvrdnju da Vlada Unsko-sanskog kantona nije imala ustavna ovlaštenja za potpisivanje osporenog Kolektivnog ugovora u ime jedinice lokalne samouprave. Ističe da je osporeni Kolektivni ugovor u suštini opšti pravni akt dispozitivne prirode sačinjen saglasnošću volja dvije ugovorne strane: Vlade kantona i Sindikata, te da ne predstavlja obavezujući akt poput zakona ili podzakonskog akta koje donosi organ državne vlasti. Podnosilac zahtjeva naglašava da je, u konkretnom slučaju, Vlada Unsko-sanskog kantona morala imati saglasnost Opštine Ključ i Sindikata, za zaključivanje osporenog Kolektivnog ugovora. Navodi da je osporeni Kolektivni ugovor iz 2000. godine, u smislu nadležnosti, bio u suprotnosti i sa Zakonom o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", broj: 6/95). Napominje da je članom 58. Zakona o principima lokalne samouprave naloženo usklađivanje svih zakona sa navedenim Zakonom, te smatra da je prošlo dovoljno vremena za postupanje po navedenim zakonskim odredbama. Poziva se na član 29. osporenog Kolektivnog ugovora, kojim je propisano da visinu naknade za prevoz, ishranu u toku rada i regres za godišnji odmor, utvrđuju rukovodilac organa uprave i Sindikat. Podnosilac zahtjeva smatra da Vlada Unsko-sanskog kantona, u smislu citiranog člana osporenog Kolektivnog ugovora, nije rukovodilac organa uprave, niti je imala ovlaštenje za potpisivanje osporenog Kolektivnog ugovora. Na kraju predlaže Ustavnom sudu Federacije da donese presudu kojom će utvrditi da je Vlada Unsko-sanskog kantona potpisivanjem osporenog

Kolektivnog ugovora bez saglasnosti Opštine Ključ povrijedila pravo te Opštine na lokalnu samoupravu, da naloži Vladi Unsko-sanskog kantona da odredbe osporenog Kolektivnog ugovora usaglasi sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave, te da danom objavljivanja ove presude prestaje da važi osporeni Kolektivni ugovor za Opštinu Ključ.

U toku pripreme za sjednicu bez javne rasprave, Ustavni sud Federacije je dana 07.09.2017. godine zatražio od podnosioca zahtjeva da se izjasni o tome da li je Opština Ključ dala Vladi Unsko-sanskog kantona pismenu saglasnost za potpisivanje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 89/16), kako je to propisano u članu 35. istog ugovora i da li su mu naknadno pristupili. Podnosilac zahtjeva je aktom broj: 06-49-1523/17 od 08.09.2017. godine obavijestio Sud da Opština Ključ nije dala pismenu saglasnost Vladi Unsko-sanskog kantona za potpisivanje spomenutog Kolektivnog ugovora, a nije ni istom naknadno pristupila.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Na osnovu člana 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03) Ustavni sud Federacije je dana 07.12.2016. godine pozvao Vladu Unsko-sanskog kantona da se kao druga stranka u postupku izjasni o zahtjevu podnosioca zahtjeva u roku od 30 dana.

Premijer Vlade Unsko-sanskog kantona je aktom broj: 03/1-11-15077-2/2016 od 06.01.2017. godine dostavio odgovor Ministarstva pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona, broj: 07-11-13239-7/2016 od 05.01.2017. godine u kojem se Ustavni sud Federacije obavještava da se u arhivi ovoga Ministarstva ne nalazi saglasnost podnosioca zahtjeva za donošenje Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03-017-572/98 od 10.10.1998. godine, niti saglasnost Opštine Ključ za donošenje Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03-017-2523/2013 od 21.03.2013. godine. Prema mišljenju toga Ministarstva su neosnovani navodi podnosioca zahtjeva da su odredbama osporenog Kolektivnog ugovora povrijeđena prava na lokalnu samoupravu Opštine Ključ jer je nadležnost za donošenje Odluke o davanju saglasnosti za zaključivanje osporenog Kolektivnog ugovora sadržana u članu 7. ranijeg Zakona o radnim odnosima i platama službenika organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine

Federacije BiH", broj: 13/98). U odgovoru se dalje navodi da je Zakon o principima lokalne samouprave stupio na snagu osam godina nakon donošenja Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03-017-572/98 od 10.10.1998. godine, te da odredbe iz čl. 53. i 56. Zakona o principima lokalne samouprave, na koje se poziva podnosilac zahtjeva, nisu postojale u Zakonu o principima lokalne samouprave, a koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja osporenog Kolektivnog ugovora, odnosno donošenja Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona od 10.10.1998. godine. Dalje, u odgovoru se navodi da je Odlukom o produženju primjene kolektivnih ugovora ("Službene novine Federacije BiH", broj: 60/16) produžena primjena neusklađenih granskih kolektivnih ugovora sa Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 26/16) do njihovog usklađivanja, a najduže do 90 dana, počev od 14.08.2016. godine iz čega proizilazi da je primjena osporenog Kolektivnog ugovora istekla dana 14.11.2016. godine. Na kraju ukazuje na odredbu člana 40. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Federacije je dana 07.09.2017. godine zatražio od Vlade Unsko-sanskog kantona da se izjasni o tome da li je od Opštine Ključ tražila i dobila pismenu saglasnost za potpisivanje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 89/16), kako je to propisano u članu 35. navedenog Kolektivnog ugovora. Premijer Vlade Unsko-sanskog kantona je aktom broj: 03/1-34-9651-2/17 od 11.09.2017. godine obavijestio Sud da je ta vlada, aktom broj: 03/1-34-5258-9/2016 od 08.06.2017. godine od svih gradova i opština na području Unsko-sanskog kantona zatražila pismenu saglasnost za zaključenje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, u smislu člana 71. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", broj: 23/17). U dopisu se navodi da je Opština Ključ, aktom broj: 06-49-1523/17 od 29.06.2017. godine, Vladi Unsko-sanskog kantona dala saglasnost za pregovaranje u vezi Kolektivnog ugovora. Isto tako je navedeno, da je u datoj saglasnosti Opština Ključ upotrijebila termin "pregovaranje", što je prema njihovom mišljenju tehnička greška.

5. Relevantni propisi za donošenje presude Ustavnog suda Federacije

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član IV.C.3.10. (3)

(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti opštine i gradovi, kao i udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev opštinskog ili gradskog vijeća, načelnika opštine ili gradonačelnika grada ili udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Član III.2 e)

Federalna vlast i kantoni nadležni su za:
e) socijalnu politiku;

B. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi

Član 3.1.

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, regulišu i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, a na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 4. stav 6.

6. Lokalne vlasti biće konsultovane u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

C. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 49/06 i 51/09)

Član 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, regulišu i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 3.

Lokalna samouprava se organizuje i ostvaruje u opštinama i gradovima, kao jedinicama lokalne samouprave (u daljem tekstu: jedinice lokalne samouprave), a izvršavaju je organi jedinice lokalne samouprave i građani, u skladu sa ustavom i zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Član 8. st. 1. i 2.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom i

ima pravo da se bavi svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koja ne mogu biti ograničena ili uskraćena od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

Član 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su da razmotre inicijative, prijedloge i sugestije jedinice lokalne samouprave i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijeste jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri da konsultuju jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza opština i gradova.

Član 58. st. 1. i 2.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", broj: 6/95).

Federacija Bosne i Hercegovine i kantoni su dužni uskladiti svoje zakone sa ovim zakonom, te da izvrše prenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

D. Zakon o radu

("Službene novine Federacije BiH", br.: 43/99, 32/00 i 29/03)

Član 112.

Na strani službenika kod zaključivanja kolektivnog ugovora može biti sindikat ili više sindikata, a na strani poslodavca može biti poslodavac, više poslodavaca ili udruženje poslodavaca.

Ako je u pregovaranju i zaključivanju kolektivnog ugovora zastupljeno više sindikata, odnosno više poslodavaca, o zaključivanju kolektivnog ugovora mogu pregovarati samo oni sindikati, odnosno poslodavci koji imaju punomoć od svakog pojedinačnog sindikata, odnosno poslodavca, u skladu sa njihovim statutom.

Do formiranja udruženja poslodavaca na strani poslodavca kod zaključivanja kolektivnog ugovora iz člana 111. ovog zakona, može biti

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno vlada kantona.

Član 115.

Kolektivni ugovor je obavezan za strane koje su ga sklopile, kao i za stranke koje su mu naknadno pristupile.

E. Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 23/00, 50/00, 97/13 i 89/16)

Član 75.

Ovaj ugovor je obavezan za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje mu naknadno pristupe.

Sporove u vezi primjene ovog ugovora, koji nisu riješeni arbitražom, rješavaće nadležni sud u Federaciji.

Troškove izrade ovog ugovora snose ugovorne strane solidarno.

F. Odluka o produženju primjene kolektivnih ugovora

("Službene novine Federacije BiH", broj: 60/16)

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, nakon konsultacija sa Ekonomsko-socijalnim vijećem za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, produžava primjenu neusklađenih kolektivnih ugovora sa Zakonom o radu do njihovog usklađivanja, a najduže za 90 dana.

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 14.08.2016. godine.

G. Kolektivni ugovor o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", broj: 89/16)

Član 1.

Član 1. Kolektivni ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji

Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 23/00, 50/00, 97/13 i 18/16), mijenja se i glasi:

"Član 1.

Ovim kolektivnim ugovorom uređuju se prava i obaveze državnih službenika i namještenika (u daljem tekstu: državni službenici i namještenici) iz rada i po osnovu rada na koje se primjenjuju propisi o radnim odnosima, platama i drugim naknadama državnih službenika i namještenika u federalnim organima državne službe, federalnim ustanovama i drugim federalnim institucijama, kantonalnim organima uprave, upravnim organizacijama i drugim kantonalnim institucijama i gradskim, odnosno, opštinskim službama za upravu, (u daljem tekstu: organi državne službe) na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija)."

Član 34.

Član 72. mijenja se i glasi:

"Član 72.

Ovaj kolektivni ugovor zaključuje se na period od jedne godine.

Ukoliko se ovaj kolektivni ugovor ne produži do njegovog isteka, primjenjivat će se 90 dana nakon isteka roka na koji je zaključen."

Član 35.

Član 73. mijenja se i glasi:

"Član 73.

Ovaj ugovor smatra se zaključenim kad ga potpišu ovlašteni predstavnici ugovornih strana, a uz prethodno pribavljene pismene saglasnosti vlada kantona za zaključenje ovog kolektivnog ugovora, s tim da je svaki kanton obavezan zatražiti pismenu saglasnost od strane gradonačelnika i opštinskih načelnika gradova i opština na području kantona.

Ovaj ugovor je obavezan za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje mu naknadno pristupe.

Ovom ugovoru mogu naknadno pristupiti i drugi organi državne službe i organi sudske vlasti i javne ustanove iz člana 71. ovog ugovora koje prihvataju odredbe ovog ugovora."

Član 40.

Član 78. mijenja se i glasi:

"Član 78.

Ovaj ugovor stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u službenim glasilima Federacije i kantona. "

Član 41.

Iza člana 78., dodaju se novi članovi 79. i 80. koji glase:

"Član 79.

U skladu s podjelom nadležnosti utvrđenom Ustavom Federacije, Vlada Federacije i vlade kantona, odnosno, jedinice lokalne samouprave, odgovaraju odvojeno, svaka za svoje finansijske obaveze utvrđene propisima o platama i naknadama i ovim kolektivnim ugovorom.

Član 80.

Nakon stupanja na snagu ovog ugovora, Federalno ministarstvo pravde i Sindikat će sačiniti njegov prečišćeni tekst, koji će biti potpisan od strane federalnog ministra pravde i predsjednika Sindikata državnih službenika i namještenika u FBiH kao reprezentativnog Sindikata."

H. Praksa Ustavnog suda Federacije

Presuda broj: U-56/13 od 03.07.2014. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 61/14); Presuda broj: U-67/14 od 24.02.2015. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 24/15); Presuda broj: U-62/14 od 10.06.2015. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 57/15); Presuda broj: U-20/15 od 27.01.2016. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 22/16); Presuda broj: U-34/15 od 09.03.2016. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 29/16) i Presuda broj: U-5/16 od 20.09.2016. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 77/16).

6. Činjenično stanje i stav Suda

Odlučujući o zahtjevu podnosioca, Ustavni sud Federacije je pošao od člana VI.2. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kojim je utvrđeno da se lokalna samouprava ostvaruje u opštini. Članom VI.4.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine je propisano da opštinsko vijeće usvaja opštinski budžet i donosi propise o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno finansiranje koje nisu osigurali kantonalna ili federalna vlast. Članom 2. Zakona o principima lokalne samouprave je propisano da lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da u granicama zakona regulišu i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. Isto tako, članom 3. navedenog Zakona propisano je da se lokalna samouprava organizuje i ostvaruje u opštinama i gradovima, kao jedinicama lokalne samouprave, a izvršavaju je tijela jedinice lokalne samouprave i građani, u skladu sa ustavom, zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave. U tom kontekstu da bi

jedinica lokalne samouprave mogla regulisati i upravljati određenim javnim poslovima koji su joj povjereni ustavom i zakonom, mora imati zaposlene državne službenike i namještenike i osigurati potrebna finansijska sredstva za te namjene.

Obaveza konsultacija jedinica lokalne samouprave o svim stvarima koje ih se direktno tiču proizilazi iz člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Ovo iz razloga što je članom VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano da međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, te opšta pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Federacije smatra nespornom činjenicu da jedinice lokalne samouprave imaju vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom, kao što imaju i pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu izuzeta iz njezine nadležnosti. Iz navedenih razloga federalne i kantonalne vlasti su dužne u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji se direktno tiču jedinica lokalne samouprave. Ustavni sud Federacije je iz dostavljenog akta od strane Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03/1-11-15077-2/2016 od 06.01.2017. godine utvrdio da u evidenciji Ministarstva za pravosuđe i upravu Unsko-sanskog kantona nema dokaza da je tražena prethodna saglasnost od Opštine Ključ za zaključenje Kolektivnog ugovora iz 2000. godine. Pomenuto Ministarstvo ne raspolaže ni sa podatkom o davanju saglasnosti od strane Opštine Ključ na Kolektivni ugovor o izmjenama Kolektivnog ugovora iz 2013. godine.

Takođe, iz dokaza u predmetu je utvrđeno da je Vlada Unsko-sanskog kantona Odlukom broj: 03-017-572/98 od 10.10.1998. godine dala prethodnu saglasnost na usaglašeni tekst Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, a Odlukom broj: 03-017-2523/2013 od 21.03.2013. godine, dala prethodnu saglasnost na usaglašeni tekst Kolektivnog ugovora o izmjenama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je po istom postupku zaključen dana 03.12.2013. godine i objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 97/13. Isto tako je utvrđeno da je Vlada Unsko-sanskog kantona aktom broj: 03-49-13820-1/2016 od 10.11.2016. godine dala saglasnost na zaključenje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je zaključen

dana 10.11.2016. godine i objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 89/16.

Ustavni sud Federacije je iz dostavljenog akta od strane Opštine Ključ, broj: 06-49-1523/17 od 08.09.2017. godine, utvrdio da ova Opština nije dala pismenu saglasnost Vladi Unsko-sanskog kantona za potpisivanje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 89/16), kako je to propisano u članu 35. spomenutog ugovora, niti je istom naknadno pristupila.

Pored navedenog, Ustavni sud Federacije je na osnovu akta Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03/1-34-9651-2/17 od 11.09.2017. godine, utvrdio da Vlada tog kantona nije zatražila obaveznu pismenu saglasnost od strane Opštine Ključ za zaključenje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (član 35.), koji je zaključen dana 10.11.2016. godine i objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 89/16 od 11.11.2016. godine.

Analizirajući činjenice u predmetu, Ustavni sud Federacije je utvrdio da Opština Ključ, kao jedinica lokalne samouprave, nije dala saglasnost za zaključivanje osporenog Kolektivnog ugovora, niti je istom naknadno pristupila kako to predviđa član 73. predmetnog ugovora pa prema tome nije ni prihvatila obaveze koje iz njega proizilaze. Iz dokaza u predmetu je utvrđeno da je Vlada Unsko-sanskog kantona dala potrebne saglasnosti Vladi Federacije Bosne i Hercegovine za zaključivanje osporenog Kolektivnog ugovora i da u tim postupcima nije tražila saglasnost Opštine Ključ i samim tim preuzela i finansijske obaveze koje proizilaze iz tog Ugovora.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je većinom glasova u sastavu: Vesna Budimir, predsjednica Suda, Mirjana Čučković, dr. sc. iur. Šahbaz Džihanović, Aleksandra Martinović, prof. dr. Edin Muminović, dr. sc. Kata Senjak i Mladen Srdić, sudije Suda.

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
Vesna Budimir

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-28/16
Sarajevo, 12.09.2017. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu za zaštitu prava na lokalnu samoupravu Načelnika Općine Ključ u svezi sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, na temelju članka IV.C.3.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u svezi s Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, nakon sjednice Suda bez javne rasprave, održane dana 12.09.2017. godine, donio je

P R E S U D U

Utvrđuje se da je Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 23/00, 50/00, 97/13 i 89/16) povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Općine Ključ.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona" i "Službenom glasniku Općine Ključ".

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Načelnik Općine Ključ (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnio je dana 29.11.2016. godine Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu (u daljnjem tekstu: zahtjev). U zahtjevu je navedeno da su odredbama čl. 24., 29., 30., 31. i 32. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: osporeni Kolektivni ugovor) Općini Ključ, kao jedinici lokalne samouprave, povrijeđena prava na lokalnu samoupravu iz čl. 53. i 56. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", br.: 49/06 i 51/09 (u daljnjem tekstu: Zakon o načelima lokalne samouprave) i članka 4. stavak 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi.

2. Stranke u postupku

Na temelju Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, stranke u postupku u ovom predmetu su podnositelj zahtjeva i Vlada Unsko-sanskog kantona.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnositelj zahtjeva navodi da je osporeni Kolektivni ugovor zaključen između Samostalnog sindikata organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa jedne strane, i Vlade Unsko-sanskog kantona, kao poslodavca s druge strane. Ističe da su Općini Ključ odredbama čl. 24., 29., 30., 31. i 32. osporenog Kolektivnog ugovora povrijeđena prava na lokalnu samoupravu iz čl. 53. i 56. Zakona o načelima lokalne samouprave i članka 4. stavak 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi. Dalje, podnositelj zahtjeva obrazlaže ustavno-pravni položaj općine, kao jedinice lokalne samouprave, koji je definiran Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o načelima lokalne samouprave, uz tvrdnju da Vlada Unsko-sanskog kantona nije imala ustavna ovlaštenja za potpisivanje osporenog Kolektivnog ugovora u ime jedinice lokalne samouprave. Ističe da je osporeni Kolektivni ugovor u suštini opći pravni akt dispozitivne prirode sačinjen suglasnošću volja dvije ugovorne strane: Vlade kantona i Sindikata, te da ne predstavlja obvezujući akt poput zakona ili podzakonskog akta koje donosi organ državne vlasti. Podnositelj zahtjeva naglašava da je, u konkretnom slučaju, Vlada Unsko-sanskog kantona morala imati suglasnost Općine Ključ i Sindikata, za zaključivanje osporenog Kolektivnog ugovora. Navodi da je osporeni Kolektivni ugovor iz 2000. godine, u smislu nadležnosti, bio u suprotnosti i sa Zakonom o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", broj: 6/95). Napominje da je člankom 58. Zakona o načelima lokalne samouprave naloženo usuglašavanje svih zakona s navedenim Zakonom, te smatra da je prošlo dovoljno vremena za postupanje po navedenim zakonskim odredbama. Poziva se na članak 29. osporenog Kolektivnog ugovora, kojim je propisano da visinu naknade za prijevoz, ishranu u tijeku rada i regres za godišnji odmor, utvrđuju rukovoditelj organa uprave i Sindikat. Podnositelj zahtjeva smatra da Vlada Unsko-sanskog kantona, u smislu citiranog članka osporenog Kolektivnog ugovora, nije rukovoditelj organa uprave, niti je imala ovlaštenje za potpisivanje osporenog Kolektivnog ugovora. Na kraju predlaže Ustavnom sudu Federacije da donese presudu kojom će utvrditi da je Vlada

Unsko-sanskog kantona potpisivanjem osporenog Kolektivnog ugovora bez suglasnosti Općine Ključ povrijedila pravo te Općine na lokalnu samoupravu, da naloži Vladi Unsko-sanskog kantona da odredbe osporenog Kolektivnog ugovora usuglasi sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o načelima lokalne samouprave, te da danom objavljivanja ove presude prestaje da važi osporeni Kolektivni ugovor za Općinu Ključ.

U tijeku pripreme za sjednicu bez javne rasprave, Ustavni sud Federacije je dana 07.09.2017. godine zatražio od podnosioca zahtjeva da se izjasni o tome da li je Općina Ključ dala Vladi Unsko-sanskog kantona pismenu suglasnost za potpisivanje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 89/16), kako je to propisano u članku 35. istog ugovora i da li su mu naknadno pristupili. Podnositelj zahtjeva je aktom broj: 06-49-1523/17 od 08.09.2017. godine obavijestio Sud da Općina Ključ nije dala pismenu suglasnost Vladi Unsko-sanskog kantona za potpisivanje spomenutog Kolektivnog ugovora, a nije ni istom naknadno pristupila.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

Na temelju članka 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03) Ustavni sud Federacije je dana 07.12.2016. godine pozvao Vladu Unsko-sanskog kantona da se kao druga stranka u postupku izjasni o zahtjevu podnosioca zahtjeva u roku od 30 dana.

Premijer Vlade Unsko-sanskog kantona je aktom broj: 03/1-11-15077-2/2016 od 06.01.2017. godine dostavio odgovor Ministarstva pravosuđa i uprave Unsko-sanskog kantona, broj: 07-11-13239-7/2016 od 05.01.2017. godine u kojem se Ustavni sud Federacije obavještava da se u arhivi ovoga Ministarstva ne nalazi suglasnost podnosioca zahtjeva za donošenje Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03-017-572/98 od 10.10.1998. godine, niti suglasnost Općine Ključ za donošenje Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona broj: 03-017-2523/2013 od 21.03.2013. godine. Prema mišljenju toga Ministarstva su neutemeljeni navodi podnosioca zahtjeva da su odredbama osporenog Kolektivnog ugovora povrijeđena prava na lokalnu samoupravu Općine Ključ jer je nadležnost za donošenje Odluke o davanju suglasnosti za zaključivanje osporenog Kolektivnog ugovora sadržana u članku 7. ranijeg Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji

Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 13/98). U odgovoru se dalje navodi da je Zakon o načelima lokalne samouprave stupio na snagu osam godina nakon donošenja Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03-017-572/98 od 10.10.1998. godine, te da odredbe iz čl. 53. i 56. Zakona o načelima lokalne samouprave, na koje se poziva podnositelj zahtjeva, nisu postojale u Zakonu o načelima lokalne samouprave, a koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja osporenog Kolektivnog ugovora, odnosno donošenja Odluke Vlade Unsko-sanskog kantona od 10.10.1998. godine. Dalje, u odgovoru se navodi da je Odlukom o produženju primjene kolektivnih ugovora ("Službene novine Federacije BiH", broj: 60/16) produžena primjena neusuglašenih granskih kolektivnih ugovora sa Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 26/16) do njihovog usuglašavanja, a najduže do 90 dana, počev od 14.08.2016. godine iz čega proizilazi da je primjena osporenog Kolektivnog ugovora istekla dana 14.11.2016. godine. Na kraju ukazuje na odredbu članka 40. stavak 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Federacije je dana 07.09.2017. godine zatražio od Vlade Unsko-sanskog kantona da se izjasni o tome da li je od Općine Ključ tražila i dobila pismenu suglasnost za potpisivanje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 89/16), kako je to propisano u članku 35. navedenog Kolektivnog ugovora. Premijer Vlade Unsko-sanskog kantona je aktom broj: 03/1-34-9651-2/17 od 11.09.2017. godine, obavijestio Sud da je ta vlada, aktom broj: 03/1-34-5258-9/2016 od 08.06.2017. godine, od svih gradova i općina na području Unsko-sanskog kantona zatražila pismenu suglasnost za zaključenje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, u smislu članka 71. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine – Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", broj: 23/17). U dopisu se navodi da je Općina Ključ, aktom broj: 06-49-1523/17 od 29.06.2017. godine, Vladi Unsko-sanskog kantona dala suglasnost za pregovaranje u svezi Kolektivnog ugovora. Isto tako je navedeno, da je u datoj suglasnosti Općina Ključ upotrijebila termin "pregovaranje", što je prema njihovom mišljenju tehnička greška.

5. Relevantni propisi za donošenje presude Ustavnog suda Federacije

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Članak IV.C.3.10. (3)

(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak III.2 e)

Federalna vlast i kantoni nadležni su za:

e) socijalnu politiku;

B. Europska povelja o lokalnoj samoupravi

Članak 3.1.

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, reguliraju i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, a na temelju vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Članak 4. stavak 6.

6. Lokalne vlasti biće konzultirane u najvećoj mogućoj mjeri, blagovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

C. Zakon o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 49/06 i 51/09)

Članak 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na temelju vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Članak 3.

Lokalna samouprava se organizira i ostvaruje u općinama i gradovima, kao jedinicama lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: jedinice lokalne samouprave), a izvršavaju je organi jedinice lokalne samouprave i građani, sukladno sa ustavom i zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Članak 8. st. 1. i 2.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo da se bavi svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na temelju ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koja ne mogu biti ograničena ili uskraćena od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

Članak 53.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su da razmotre inicijative, prijedloge i sugestije jedinice lokalne samouprave i o svom stavu i poduzetim aktivnostima obavijeste jedinice lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije.

Članak 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri da konzultiraju jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konzultiranje, u smislu iz prethodnog stavka ovog članka, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza općina i gradova.

Članak 58. st. 1. i 2.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine Federacije BiH", broj: 6/95).

Federacija Bosne i Hercegovine i kantoni su dužni usuglasiti svoje zakone s ovim zakonom, te da izvrše prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

D. Zakon o radu

("Službene novine Federacije BiH", br.: 43/99, 32/00 i 29/03)

Članak 112.

Na strani službenika kod zaključivanja kolektivnog ugovora može biti sindikat ili više sindikata, a na strani poslodavca može biti poslodavac, više poslodavaca ili udruženje poslodavaca.

Ako je u pregovaranju i zaključivanju kolektivnog ugovora zastupljeno više sindikata, odnosno više poslodavaca, o zaključivanju kolektivnog ugovora mogu pregovarati samo oni

sindikati, odnosno poslodavci koji imaju punomoć od svakog pojedinačnog sindikata, odnosno poslodavca, sukladno s njihovim statutom.

Do formiranja udruženja poslodavaca na strani poslodavca kod zaključivanja kolektivnog ugovora iz članka 111. ovog zakona, može biti Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno vlada kantona.

Članak 115.

Kolektivni ugovor je obvezan za strane koje su ga sklopile, kao i za stranke koje su mu naknadno pristupile.

E. Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine
("Službene novine Federacije BiH", br.: 23/00, 50/00, 97/13 i 89/16)

Članak 75.

Ovaj ugovor je obvezan za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje su mu naknadno pristupe.

Sporove u svezi primjene ovog ugovora, koji nisu riješeni arbitražom, rješavat će nadležni sud u Federaciji.

Troškove izrade ovog ugovora snose ugovorne strane solidarno.

F. Odluka o produženju primjene kolektivnih ugovora

("Službene novine Federacije BiH", broj: 60/16)

I.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, nakon konzultacija s Ekonomsko-socijalnim vijećem za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, produžava primjenu neusuglašenih kolektivnih ugovora sa Zakonom o radu do njihovog usuglašavanja, a najduže za 90 dana.

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 14.08.2016. godine.

G. Kolektivni ugovor o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", broj: 89/16)

Članak 1.

Članak 1. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u

Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 23/00, 50/00, 97/13 i 18/16), mijenja se i glasi:

Članak 1.

Ovim kolektivnim ugovorom uređuju se prava i obveze državnih službenika i namještenika (u daljnjem tekstu: državni službenici i namještenici) iz rada i po osnovu rada na koje se primjenjuju propisi o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama državnih službenika i namještenika u federalnim organima državne službe, federalnim ustanovama i drugim federalnim institucijama, kantonalnim organima uprave, upravnim organizacijama i drugim kantonalnim institucijama i gradskim, odnosno, općinskim službama za upravu, (u daljnjem tekstu: organi državne službe) na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija)."

Članak 34.

Članak 72. mijenja se i glasi:

"Članak 72.

Ovaj kolektivni ugovor zaključuje se na period od jedne godine.

Ukoliko se ovaj kolektivni ugovor ne produži do njegovog isteka, primjenjivat će se 90 dana nakon isteka roka na koji je zaključen."

Članak 35.

Članak 73. mijenja se i glasi:

"Članak 73.

Ovaj ugovor smatra se zaključenim kad ga potpišu ovlašteni predstavnici ugovornih strana, a uz prethodno pribavljene pismene suglasnosti vlada kantona za zaključenje ovog kolektivnog ugovora, s tim da je svaki kanton obavezan zatražiti pismenu suglasnost od strane gradonačelnika i općinskih načelnika gradova i općina na području kantona.

Ovaj ugovor je obavezan za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje mu naknadno pristupe.

Ovom ugovoru mogu naknadno pristupiti i drugi organi državne službe i organi sudbene vlasti i javne ustanove iz članka 71. ovog ugovora koje prihvataju odredbe ovog ugovora."

Članak 40.

Članak 78. mijenja se i glasi:

"Članak 78.

Ovaj ugovor stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u službenim glasilima Federacije i kantona. "

Članak 41.

Iza članka 78., dodaju se novi članci 79. i 80. koji glase:

"Članak 79.

Sukladno s podjelom nadležnosti utvrđenom Ustavom Federacije, Vlada Federacije i vlade kantona, odnosno, jedinice lokalne samouprave, odgovaraju odvojeno, svaka za svoje financijske obveze utvrđene propisima o plaćama i naknadama i ovim kolektivnim ugovorom.

Članak 80.

Nakon stupanja na snagu ovog ugovora, Federalno ministarstvo pravde i Sindikat će sačiniti njegov prečišćeni tekst, koji će biti potpisan od strane federalnog ministra pravde i predsjednika Sindikata državnih službenika i namještenika u FBiH kao reprezentativnog Sindikata."

H. Praksa Ustavnog suda Federacije

Presuda broj: U-56/13 od 03.07.2014. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 61/14); Presuda broj: U-67/14 od 24.02.2015. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 24/15); Presuda broj: U-62/14 od 10.06.2015. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 57/15); Presuda broj: U-20/15 od 27.01.2016. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 22/16); Presuda broj: U-34/15 od 09.03.2016. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 29/16) i Presuda broj: U-5/16 od 20.09.2016. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 77/16).

6. Činjenično stanje i stav Suda

Odlučujući o zahtjevu podnositelja, Ustavni sud Federacije je pošao od članka VI.2. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kojim je utvrđeno da se lokalna samouprava ostvaruje u općini. Člankom VI.4.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine je propisano da općinsko vijeće usvaja općinski proračun i donosi propise o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno financiranje koje nisu osigurali kantonalna ili federalna vlast. Člankom 2. Zakona o načelima lokalne samouprave je propisano da lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da u granicama zakona reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na temelju vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva. Isto tako, člankom 3. navedenog Zakona propisano je da se lokalna samouprava organizira i ostvaruje u općinama i gradovima, kao jedinicama lokalne samouprave, a izvršavaju je tijela jedinice lokalne samouprave i građani, sukladno sa ustavom, zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave. U tom kontekstu da

bi jedinica lokalne samouprave mogla regulirati i upravljati određenim javnim poslovima koji su joj povjereni ustavom i zakonom, mora imati uposlene državne službenike i namještenike i osigurati potrebna financijska sredstva za te namjene.

Obveza konzultacija jedinica lokalne samouprave o svim stvarima koje ih se direktno tiču proizilazi iz članka 4. stavak 6. Europske povelje o lokalnoj samoupravi. Ovo iz razloga što je člankom VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano da međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji Bosne i Hercegovine, te opća pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Federacije smatra nespornom činjenicu da jedinice lokalne samouprave imaju vlastite nadležnosti, ustanovljene ustavom i zakonom, kao što imaju i pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu izuzeta iz njezine nadležnosti. Iz navedenih razloga federalne i kantonalne vlasti su dužne u najvećoj mogućoj mjeri konzultirati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji se direktno tiču jedinica lokalne samouprave. Ustavni sud Federacije je iz dostavljenog akta od strane Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03/1-11-15077-2/2016 od 06.01.2017. godine, utvrdio da u evidenciji Ministarstva za pravosuđe i upravu Unsko-sanskog kantona nema dokaza da je tražena prethodna suglasnost od Općine Ključ za zaključenje Kolektivnog ugovora iz 2000. godine. Spomenuto Ministarstvo ne raspolaže ni sa podatkom o davanju suglasnosti od strane Općine Ključ na Kolektivni ugovor o izmjenama Kolektivnog ugovora iz 2013. godine.

Također, iz dokaza u predmetu je utvrđeno da je Vlada Unsko-sanskog kantona Odlukom broj: 03-017-572/98 od 10.10.1998. godine dala prethodnu suglasnost na usuglašeni tekst Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, a Odlukom broj: 03-017-2523/2013 od 21.03.2013. godine, dala prethodnu suglasnost na usuglašeni tekst Kolektivnog ugovora o izmjenama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je po istom postupku zaključen dana 03.12.2013. godine i objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 97/13. Isto tako je utvrđeno da je Vlada Unsko-sanskog kantona aktom broj: 03-49-13820-1/2016 od 10.11.2016. godine dala suglasnost na zaključenje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je zaključen

dana 10.11.2016. godine i objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 89/16.

Ustavni sud Federacije je iz dostavljenog akta od strane Općine Ključ, broj: 06-49-1523/17 od 08.09.2017. godine, utvrdio da ova Općina nije dala pismenu suglasnost Vladi Unsko-sanskog kantona za potpisivanje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 89/16), kako je to propisano u članku 35. spomenutog ugovora, niti je istom naknadno pristupila.

Pored navedenog, Ustavni sud Federacije je na temelju akta Vlade Unsko-sanskog kantona, broj: 03/1-34-9651-2/17 od 11.09.2017. godine, utvrdio da Vlada tog kantona nije zatražila obveznu pismenu suglasnost od strane Općine Ključ za zaključenje Kolektivnog ugovora o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudbene vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (članak 35.), koji je zaključen dana 10.11.2016. godine i objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 89/16 od 11.11.2016. godine.

Analizirajući činjenice u predmetu, Ustavni sud Federacije je utvrdio da Općina Ključ, kao jedinica lokalne samouprave, nije dala suglasnost za zaključivanje osporenog Kolektivnog ugovora, niti je istom naknadno pristupila kako to predviđa članak 73. predmetnog ugovora pa prema tome nije ni prihvatila obveze koje iz njega proizilaze. Iz dokaza u predmetu je utvrđeno da je Vlada Unsko-sanskog kantona dala potrebne suglasnosti Vladi Federacije Bosne i Hercegovine za zaključivanje osporenog Kolektivnog ugovora i da u tim postupcima nije tražila suglasnost Općine Ključ i samim tim preuzela i financijske obveze koje proizilaze iz tog Ugovora.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je većinom glasova u sastavu: Vesna Budimir, predsjednica Suda, Mirjana Čučković, dr. sc. iur. Šahbaz Džihanović, Aleksandra Martinović, prof. dr. Edin Muminović, dr. sc. Kata Senjak i Mladen Srdić, suci Suda.

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Vesna Budimir

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
УСТАВНИ СУД
ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Број: У-28/16
Сарајево, 12.09.2017. године

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине, одлучујући о захтјеву за заштиту права на локалну самоуправу Начелника Општине Кључ у вези са Колективним уговором за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине, на основу члана IV.Ц.3.10.(3) Устава Федерације Босне и Херцеговине, у вези са Амандманом ХСVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, након сједнице Суда без јавне расправе, одржане дана 12.09.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Утврђује се да је Колективним уговором за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 23/00, 50/00, 97/13 и 89/16) повријеђено право на локалну самоуправу Општине Кључ.

Пресуду објавити у "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Унско-санског кантона" и "Службеном гласнику Општине Кључ".

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Начелник Општине Кључ (у даљем тексту: подносилац захтјева) поднио је дана 29.11.2016. године Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) захтјев за заштиту права на локалну самоуправу (у даљем тексту: захтјев). У захтјеву је наведено да су одредбама чл. 24., 29., 30., 31. и 32. Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: оспорени Колективни уговор) Општини Кључ, као јединици локалне самоуправе, повријеђена права на локалну самоуправу из чл. 53. и 56. Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине који је објављен у "Службеним новинама Федерације БиХ", бр.: 49/06 и 51/09 (у даљем тексту: Закон о принципима локалне самоуправе) и

члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи.

2. Странке у поступку

На основу Амандмана ХСVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине, странке у поступку у овом предмету су подносилац захтјева и Влада Унско-санског кантона.

3. Битни наводи захтјева

Подносилац захтјева наводи да је оспорени Колективни уговор закључен између Самосталног синдиката органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине, са једне стране, и Владе Унско-санског кантона, као послодавца са друге стране. Истиче да су Општини Кључ одредбама чл. 24., 29., 30., 31. и 32. оспореног Колективног уговора повријеђена права на локалну самоуправу из чл. 53. и 56. Закона о принципима локалне самоуправе и члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи. Даље, подносилац захтјева образлаже уставно-правни положај општине, као јединице локалне самоуправе, који је дефинисан Европском повељом о локалној самоуправи, Уставом Федерације Босне и Херцеговине и Законом о принципима локалне самоуправе, уз тврдњу да Влада Уско-санског кантона није имала уставна овлашћења за потписивање оспореног Колективног уговора у име јединице локалне самоуправе. Истиче да је оспорени Колективни уговор у суштини општи правни акт диспозитивне природе сачињен сагласношћу воља двије уговорне стране: Владе кантона и Синдиката, те да не представља обавезујући акт попут закона или подзаконског акта које доноси орган државне власти. Подносилац захтјева наглашава да је, у конкретном случају, Влада Унско-санског кантона морала имати сагласност Општине Кључ и Синдиката, за закључивање оспореног Колективног уговора. Наводи да је оспорени Колективни уговор из 2000. године, у смислу надлежности, био у супротности и са Законом о основама локалне самоуправе ("Службене новине Федерације БиХ", број: 6/95). Напомиње да је чланом 58. Закона о принципима локалне самоуправе наложено усклађивање свих закона са наведеним Законом, те сматра да је прошло довољно времена за поступање по наведеним законским одредбама. Позива се на члан 29. оспореног Колективног уговора, којим је прописано да висину накнаде за превоз, исхрану у току рада и регрес за годишњи одмор, утврђују руководилац органа управе и

Синдикат. Подносилац захтјева сматра да Влада Уско-санског кантона, у смислу цитираног члана оспореног Колективног уговора, није руководилац органа управе, нити је имала овлашћење за потписивање оспореног Колективног уговора. На крају предлаже Уставном суду Федерације да донесе пресуду којом ће утврдити да је Влада Уско-санског кантона потписивањем оспореног Колективног уговора без сагласности Општине Кључ повриједила право те Општине на локалну самоуправу, да наложи Влади Уско-санског кантона да одредбе оспореног Колективног уговора усагласи са Европском повељом о локалној самоуправи и Законом о принципима локалне самоуправе, те да даном објављивања ове пресуде престаје да важи оспорени Колективни уговор за Општину Кључ.

У току припреме за сједницу без јавне расправе, Уставни суд Федерације је дана 07.09.2017. године затражио од подносиоца захтјева да се изјасни о томе да ли је Општина Кључ дала Влади Уско-санског кантона писмену сагласност за потписивање Колективног уговора о измјенама и допунама Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број: 89/16), како је то прописано у члану 35. истог уговора и да ли су му накнадно приступили. Подносилац захтјева је актом број: 06-49-1523/17 од 08.09.2017. године обавијестио Суд да Општина Кључ није дала писмену сагласност Влади Уско-санског кантона за потписивање споменутог Колективног уговора, а није ни истом накнадно приступила.

4. Битни наводи одговора на захтјев

На основу члана 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 6/95 и 37/03) Уставни суд Федерације је дана 07.12.2016. године позвао Владу Уско-санског кантона да се као друга странка у поступку изјасни о захтјеву подносиоца захтјева у року од 30 дана.

Премијер Владе Уско-санског кантона је актом број: 03/1-11-15077-2/2016 од 06.01.2017. године доставио одговор Министарства правосуђа и управе Уско-санског кантона, број: 07-11-13239-7/2016 од 05.01.2017. године у којем се Уставни суд Федерације обавјештава да се у архиви овога Министарства не налази сагласност подносиоца захтјева за доношење Одлуке Владе Уско-санског кантона, број: 03-017-572/98 од 10.10.1998. године, нити сагласност

Општине Кључ за доношење Одлуке Владе Уско-санског кантона, број: 03-017-2523/2013 од 21.03.2013. године. Према мишљењу тога Министарства су неосновани наводи подносиоца захтјева да су одредбама оспореног Колективног уговора повријеђена права на локалну самоуправу Општине Кључ јер је надлежност за доношење Одлуке о давању сагласности за закључивање оспореног Колективног уговора садржана у члану 7. ранијег Закона о радним односима и платама службеника органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број: 13/98). У одговору се даље наводи да је Закон о принципима локалне самоуправе ступио на снагу осам година након доношења Одлуке Владе Уско-санског кантона, број: 03-017-572/98 од 10.10.1998. године, те да одредбе из чл. 53. и 56. Закона о принципима локалне самоуправе, на које се позива подносилац захтјева, нису постојале у Закону о принципима локалне самоуправе, а који је био на снази у вријеме закључења оспореног Колективног уговора, односно доношења Одлуке Владе Уско-санског кантона од 10.10.1998. године. Даље, у одговору се наводи да је Одлуком о продужењу примјене колективних уговора ("Службене новине Федерације БиХ", број: 60/16) продужена примјена неусклађених гранских колективних уговора са Законом о раду ("Службене новине Федерације БиХ", број: 26/16) до њиховог усклађивања, а најдуже до 90 дана, почев од 14.08.2016. године из чега произилази да је примјена оспореног Колективног уговора истекла дана 14.11.2016. године. На крају указује на одредбу члана 40. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине.

Уставни суд Федерације је дана 07.09.2017. године затражио од Владе Уско-санског кантона да се изјасни о томе да ли је од Општине Кључ тражила и добила писмену сагласност за потписивање Колективног уговора о измјенама и допунама Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број: 89/16), како је то прописано у члану 35. наведеног Колективног уговора. Премијер Владе Уско-санског кантона је актом број: 03/1-34-9651-2/17 од 11.09.2017. године обавијестио Суд да је та влада, актом број: 03/1-34-5258-9/2016 од 08.06.2017. године од свих градова и општина на подручју Уско-санског кантона затражила писмену сагласност за закључење Колективног уговора о измјенама и допунама Колективног уговора за службенике органа управе и судске власи у

Федерацији Босне и Херцеговине, у смислу члана 71. Колективног уговора за службенике органа управе и судске власи у Федерацији Босне и Херцеговине – Пречишћени текст ("Службене новине Федерације БиХ", број: 23/17). У допису се наводи да је Општина Кључ, актом број: 06-49-1523/17 од 29.06.2017. године, Влади Унско-санског кантона дала сагласност за преговарање у вези Колективног уговора. Исто тако је наведено, да је у датој сагласност Општина Кључ употребила термин "преговарање", што је према њиховом мишљењу техничка грешка.

5. Релевантни прописи за доношење пресуде Уставног суда Федерације

А. Устав Федерације Босне и Херцеговине

Члан IV.Ц.3.10. (3)

(3) Заштиту права на локалну самоуправу осигурава Уставни суд. Такав поступак пред Уставним судом могу покренути општине и градови, као и удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине. Уставни суд одлучује о споровима између јединица локалне самоуправе и кантона или Федерације на захтјев општинског или градског вијећа, начелника општине или градоначелника града или удружења општина и градова Федерације Босне и Херцеговине.

Члан III.2 е)

Федерална власт и кантони надлежни су за:

е) социјалну политику;

Европска повеља о локалној самоуправи

Члан 3.1.

1. Локална самоуправа подразумијева право и оспособљеност локалних власти да, у границама закона, регулишу и руководе знатним дијелом јавних послова, а на основу властите одговорности и у интересу локалног становништва.

Члан 4. став 6.

6. Локалне власти биће консултоване у највећој могућој мјери, правремено и на одговарајући начин, у процесу планирања и доношења одлука о свим стварима које их се директно тичу.

Ц. Закон о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 49/06 и 51/09)

Члан 2.

Локална самоуправа подразумијева право и оспособљеност јединица локалне самоуправе да, у границама закона, регулишу и управљају одређеним јавним пословима на основу властите одговорности и у интересу локалног становништва.

Члан 3.

Локална самоуправа се организује и остварује у општинама и градовима, као јединицама локалне самоуправе (у даљем тексту: јединице локалне самоуправе), а извршавају је органи јединице локалне самоуправе и грађани, у складу са уставом и законом и статутом јединице локалне самоуправе.

Члан 8. ст. 1. и 2.

Јединица локалне самоуправе има властите надлежности, установљене уставом и законом и има право да се бави свим питањима од локалног значаја која нису искључена из њене надлежности, нити додијелена у надлежност неке друге власти на основу устава и закона.

Она ће бити самостална у одлучивању о питањима из властитих надлежности, која не могу бити ограничена или ускраћена од федералних или кантоналних власти, осим у случајевима и у оквирима утврђеним уставом и законом.

Члан 53.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су да размотре иницијативе, приједлоге и сугестије јединице локалне самоуправе и о свом ставу и предузетим активностима обавијесте јединице локалне самоуправе у року од 30 дана од дана пријема иницијативе, приједлога или сугестије.

Члан 56.

Федералне, односно кантоналне власти дужне су у највећој могућој мјери да консултују јединице локалне самоуправе у поступку доношења прописа који их се директно тичу.

Консултовање, у смислу из претходног става овог члана, федералне, односно кантоналне власти врше путем савеза општина и градова.

Члан 58. ст. 1. и 2.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о основама локалне

самоуправе ("Службене новине Федерације БиХ", број: 6/95).

Федерација Босне и Херцеговине и кантони су дужни ускладити своје законе са овим законом, те да изврше пренос послова и надлежности, као и одговорности додијелених јединицама локалне самоуправе овим законом, у року од шест мјесеци од дана његовог ступања на снагу.

Д. Закон о раду

("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 43/99, 32/00 и 29/03)

Члан 112.

На страни службеника код закључивања колективног уговора може бити синдикат или више синдиката, а на страни послодавца може бити послодавац, више послодаваца или удружење послодаваца.

Ако је у преговарању и закључивању колективног уговора заступљено више синдиката, односно више послодаваца, о закључивању колективног уговора могу преговарати само они синдикати, односно послодавци који имају пуномоћ од сваког појединачног синдиката, односно послодавца, у складу са њиховим статутом.

До формирања удружења послодаваца на страни послодавца код закључивања колективног уговора из члана 111. овог закона, може бити Влада Федерације Босне и Херцеговине, односно влада кантона.

Члан 115.

Колективни уговор је обавезан за стране које су га склопиле, као и за странке које су му накнадно приступиле.

Е. Колективни уговор за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 23/00, 50/00, 97/13 и 89/16)

Члан 75.

Овај уговор је обавезан за стране које су га потписале, као и за стране које му накнадно приступе.

Спорове у вези примјене овог уговора, који нису ријешени арбитражом, рјешаваће надлежни суд у Федерацији.

Трошкове израде овог уговора сnose уговорне стране солидарно.

Ф. Одлука о продужењу примјене колективних уговора

("Службене новине Федерације БиХ", број: 60/16)

I.

Влада Федерације Босне и Херцеговине, након консултација са Економско-социјалним вијећем за територију Федерације Босне и Херцеговине, продужава примјену неусклађених колективних уговора са Законом о раду до њиховог усклађивања, а најдуже за 90 дана.

II.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ", а примјењиват ће се од 14.08.2016. године.

Г. Колективни уговор о измјенама и допунама Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине

("Службене новине Федерације БиХ", број: 89/16)

Члан 1.

Члан 1. Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр.: 23/00, 50/00, 97/13 и 18/16), мијења се и гласи:

"Члан 1.

Овим колективним уговором уређују се права и обавезе државних службеника и намјештеника (у даљем тексту: државни службеници и намјештеници) из рада и по основу рада на које се примјењују прописи о радним односима, платама и другим накнадама државних службеника и намјештеника у федералним органима државне службе, федералним установама и другим федералним институцијама, кантоналним органима управе, управним организацијама и другим кантоналним институцијама и градским, односно, општинским службама за управу, (у даљем тексту: органи државне службе) на територији Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација)."

Члан 34.

Члан 72. мијења се и гласи:

"Члан 72.

Овај колективни уговор закључује се на период од једне године.

Уколико се овај колективни уговор не продужи до његовог истека, примјењиват ће се 90 дана након истека рока на који је закључен."

Члан 35.

Члан 73. мијења се и гласи:

"Члан 73.

Овај уговор сматра се закљученим кад га потпишу овлашћени представници уговорних страна, а уз претходно прибављене писмене сагласности влада кантона за закључење овог колективног уговора, с тим да је сваки кантон обавезан затражити писмену сагласност од стране градоначелника и општинских начелника градова и општина на подручју кантона.

Овај уговор је обавезан за стране које су га потписале, као и за стране које му накнадно приступе.

Овом уговору могу накнадно приступити и други органи државне службе и органи судске власти и јавне установе из члана 71. овог уговора које прихватају одредбе овог уговора."

Члан 40.

Члан 78. мијења се и гласи:

"Члан 78.

Овај уговор ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у службеним гласилима Федерације и кантона. "

Члан 41.

Иза члана 78., додају се нови чланови 79. и 80. који гласе:

"Члан 79.

У складу са подјелом надлежности утврђеном Уставом Федерације, Влада Федерације и владе кантона, односно, јединице локалне самоуправе, одговарају одвојено, свака за своје финансијске обавезе утврђене прописима о платама и накнадама и овим колективним уговором.

Члан 80.

Након ступања на снагу овог уговора, Федерално министарство правде и Синдикат ће сачинити његов пречишћени текст, који ће бити потписан од стране федералног министра правде и предсједника Синдиката државних службеника и намјештеника у ФБиХ као репрезентативног Синдиката."

Х. Пракса Уставног суда Федерације

Пресуда број: У-56/13 од 03.07.2014. године ("Службене новине Федерације БиХ", број: 61/14); Пресуда број: У-67/14 од 24.02.2015. године ("Службене новине Федерације БиХ", број: 24/15); Пресуда број: У-62/14 од 10.06.2015. године ("Службене

новине Федерације БиХ", број: 57/15); Пресуда број: У-20/15 од 27.01.2016. године ("Службене новине Федерације БиХ", број: 22/16); Пресуда број: У-34/15 од 09.03.2016. године ("Службене новине Федерације БиХ", број: 29/16) и Пресуда број: У-5/16 од 20.09.2016. године ("Службене новине Федерације БиХ", број: 77/16).

6. Чињенично стање и став Суда

Одлучујући о захтјеву подносиоца, Уставни суд Федерације је пошао од члана VI.2. (1) Устава Федерације Босне и Херцеговине којим је утврђено да се локална самоуправа остварује у општини. Чланом VI.4.б) Устава Федерације Босне и Херцеговине је прописано да општинско вијеће усваја општински буџет и доноси прописе о опорезивању и на друге начине осигурава потребно финансирање које нису осигурани кантонална или федерална власт. Чланом 2. Закона о принципима локалне самоуправе је прописано да локална самоуправа подразумијева право и оспособљеност јединица локалне самоуправе да у границама закона регулишу и управљају одређеним јавним пословима на основу властите одговорности и у интересу локалног становништва. Исто тако, чланом 3. наведеног Закона прописано је да се локална самоуправа организује и остварује у општинама и градовима, као јединицама локалне самоуправе, а извршавају је тијела јединице локалне самоуправе и грађани, у складу са уставом, закону и статуту јединице локалне самоуправе. У том контексту да би јединица локалне самоуправе могла регулисати и управљати одређеним јавним пословима који су јој повјерени уставом и законом, мора имати запослене државне службенике и намјештенике и осигурати потребна финансијска средства за те намјене.

Обавеза консултација јединица локалне самоуправе о свим стварима које их се директно тичу произилази из члана 4. став 6. Европске повеље о локалној самоуправи. Ово из разлога што је чланом VII.3. Устава Федерације Босне и Херцеговине прописано да међународни уговори и други споразуми који су на снази у Босни и Херцеговини и Федерацији Босне и Херцеговине, те општа правила међународног права чине дио законодавства Федерације Босне и Херцеговине.

Уставни суд Федерације сматра неспорном чињеницу да јединице локалне самоуправе имају властите надлежности, установљене уставом и законом, као што имају и право бавити се свим питањима од

локалног значаја која нису изузета из њезине надлежности. Из наведених разлога федералне и кантоналне власти су дужне у највећој могућој мјери консултовати јединице локалне самоуправе у поступку доношења прописа који се директно тичу јединица локалне самоуправе. Уставни суд Федерације је из достављеног акта од стране Владе Унско-санског кантона, број: 03/1-11-15077-2/2016 од 06.01.2017. године утврдио да у евиденцији Министарства за правосуђе и управу Унско-санског кантона нема доказа да је тражена претходна сагласност од Општине Кључ за закључење Колективног уговора из 2000. године. Поменуто Министарство не располаже ни са податком о давању сагласности од стране Општине Кључ на Колективни уговор о измјенама Колективног уговора из 2013. године.

Такође, из доказа у предмету је утврђено да је Влада Унско-санског кантона Одлуком број: 03-017-572/98 од 10.10.1998. године дала претходну сагласност на усаглашени текст Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине, а Одлуком број: 03-017-2523/2013 од 21.03.2013. године, дала претходну сагласност на усаглашени текст Колективног уговора о измјенама Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине, који је по истом поступку закључен дана 03.12.2013. године и објављен у "Службеним новинама Федерације БиХ", број: 97/13. Исто тако је утврђено да је Влада Унско-санског кантона актом број: 03-49-13820-1/2016 од 10.11.2016. године дала сагласност на закључење Колективног уговора о измјенама и допунама Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине који је закључен дана 10.11.2016. године и објављен у "Службеним новинама Федерације БиХ", број: 89/16.

Уставни суд Федерације је из достављеног акта од стране Општине Кључ, број: 06-49-1523/17 од 08.09.2017. године, утврдио да ова Општина није дала писмену сагласност Влади Унско-санског кантона за потписивање Колективног уговора о измјенама и допунама Колективног уговора за

службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број: 89/16), како је то прописано у члану 35. споменутог уговора, нити је истом накнадно приступила.

Поред наведеног, Уставни суд Федерације је на основу акта Владе Унско-санског кантона, број: 03/1-34-9651-2/17 од 11.09.2017. године, утврдио да Влада тог кантона није затражила обавезну писмену сагласност од стране Општине Кључ за закључење Колективног уговора о измјенама и допунама Колективног уговора за службенике органа управе и судске власти у Федерацији Босне и Херцеговине (члан 35.), који је закључен дана 10.11.2016. године и објављен у "Службеним новинама Федерације БиХ", број: 89/16 од 11.11.2016. године.

Анализирајући чињенице у предмету, Уставни суд Федерације је утврдио да Општина Кључ, као јединица локалне самоуправе, није дала сагласност за закључивање оспореног Колективног уговора, нити је истом накнадно приступила како то предвиђа члан 73. предметног уговора па према томе није ни прихватила обавезе које из њега произилазе. Из доказа у предмету је утврђено да је Влада Унско-санског кантона дала потребне сагласности Влади Федерације Босне и Херцеговине за закључивање оспореног Колективног уговора и да у тим поступцима није тражила сагласност Општине Кључ и самим тим преузела и финансијске обавезе које произилазе из тог Уговора.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је већином гласова у саставу: Весна Будимир, председница Суда, Мирјана Чучковић, др сц. иур. Шахбаз Џихановић, Александра Мартиновић, проф. др Един Муминовић, др сц. Ката Сењак и Младен Срдић, судије Суда.

Председница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине
Весна Будимир

SADRŽAJ SLUŽBENOG GLASNIKA OPĆINE KLJUČ BROJ: 12/17

Presuda Ustavnog suda Federacije BiH U-28/16 (bosanski jezik)	1
Presuda Ustavnog suda Federacije BiH U-28/16 (hrvatski jezik)	6
Presuda Ustavnog suda Federacije BiH U-28/16 (srpski jezik)	12

**Štampa: Služba za podršku upravi
Jedinstveni općinski organ uprave općine Ključ**

*Cijena jednog primjerka: 5,00 KM
Cijena godišnje pretplate: 50,00 KM*

Pretplata se vrši na žiro račun općine Ključ na broj: 1990440002050484, otvoren kod Sparkasse banke, Šifra općine: 048, Vrsta prihoda: 722 631, Budžetska organizacija: 1010011.

Pismeni zahtjev za pretplatu i dokaz o uplati dostavljaju se, putem pisarnice, Službi za podršku upravi Jedinstvenog općinskog organa uprave općine Ključ